

Lausuntopyyntö asiakasmaksuista vuodelle 2026

7956/00.02.02/2025

Hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvosto 12.11.2025 § 47

Lisätiedot

Asiakasmaksupäällikkö Riitta-Manninen Rouvali
sähköposti: riitta.manninen-rouvali@siunsote.fi
p. 013 330 8331

Käsittely

Lapsi- ja perheasiainneuvosto kävi keskustelua asiasta.

Sote-palvelujen tarjoaminen edellyttää tällä hetkellä asiakasmaksujen korottamista, koska maksut ovat sidoksissa hyvinvointialueen rahoitukseen. Tilanne on kuitenkin haastava erityisesti pienituloisille perheille ja neuvosto pitää tärkeänä, että asiakasmaksujen alentamisen mahdollisuuksia tarkastellaan tulevaisuudessa.

Keskustelussa nousi esille myös huoli siitä, että pienituloiset perheet saattavat jättää terveydenhuollon palveluja käyttämättä nousevien kustannusten vuoksi.

Asiakasmaksupäällikkö Riitta Manninen-Rouvali toi esiin, että asiakasmaksuihin voidaan myöntää maksuaikaa tai mahdollisuus maksaa erissä, mikäli asiakkaan tilanne sitä edellyttää. Asiakasmaksukatto määräytyy perhekokonaisuuden perusteella.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto katsoi, että vuoden 2026 lausunto voidaan laatia neuvoston vuoden 2025 asiakasmaksuja koskevan lausunnon pohjalta.

Lausunnolle ehdotettiin lisättäväksi seuraavat lisäykset/tarkennukset:

- Maaseudulla asuville perheille syntyvät matkakustannukset voivat muodostaa kynnyksen sotepalveluihin hakeutumiselle.
- Peruspalveluita ei ole saatavilla kaikissa hyvinvointialueen pienissä kunnissa ja siksi myös näihin palveluihin hakeutuminen aiheuttaa perheille matkakustannuksia.
- Lausunnolla järjestöavustusten leikkauksilla tarkoitetaan valtiollisia avustuksia.
- Palvelumaksujen kohtuullistaminen ei aina toteudu käytännössä, ja tähän tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Lausunto valmistellaan loppuun kokouksessa käydyin keskustelun perusteella.

Selostus

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2026 lukien ovat valmistelussa ja menossa käsittelyyn aluehallituksen kokoukseen

25.11.2025 ja aluehallituksen esityksestä aluevaltuuston päätettäväksi
9.12.2025 kokoukseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa (734/1992; jäljempänä asiakasmaksulaki) ja asetuksessa (912/1992) säädettyjen asiakasmaksujen enimmäismääriin sekä asiakkaan maksukykyyn perustuvien maksujen lakisääteisiin tulo-rajoihin ja vähimmäiskäyttövaroihin olisi tulossa indeksitarkistukset 1.1.2026 lukien. Sosiaali- ja terveysministeriö tiedottaa em. indeksitarkistetuista euromääristä marraskuun 2025 aikana, joten vielä tässä vaiheessa tarkistettut euromäärät eivät ole tiedossa.

Niitä asiakasmaksujen euromääriä, joista hyvinvointialue voi itse päättää tuotantokustannusten rajoissa, harkitaan korotettavan pääsääntöisesti vähintään hyvil-indeksillä 1.1.2026 lukien (valmisteluvaiheessa tiedossa 3,1 %, tarkentuu myöhemmin). Hyvinvointialueen itsensä päätettävissä olevia asiakasmaksuja ovat esimerkiksi sosiaalihuollon tukipalveluista perittävät asiakasmaksut (kuten ateriapalvelumaksut).

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen pyytää lapsi- ja perheasiainneuvostolta lausuntoa asiakasmaksuihin 1.1.2026 lukien esitettävistä muutoksista.

Asiaa esittelevät asiakasmaksupäällikkö Riitta Manninen-Rouvali ja palveluesihenkilö Tarja Heiskanen.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto keskustelee ja lausuu asiasta.